Emro Science and Education
Open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz
OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 1 (2023) · “Axborot oqimlari va intellektual tizimlarning ijtimoiy, iqtisodiy va texnik-texnologik tarmoqlardagi o‘rni” mavzus...

materiallar to‘plami

ISHLAB CHIQARISH JAROHATLARINING TASNIFI VA ISHLAB CHIQARISH JAROHATLARINING OLDINI OLISH CHORALARI

Maxammadjonovov Kamoliddin Bexzodbek o‘g‘li,
Andijon mahinasozlik instituti, “Transport va logistika” fakulteti, “Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi” o‘quv yo‘nalishi, 4-kurs, 31-20-guruhi talabasi.

Annotatsiya

Ishlab chiqarish korxonalarida sodir bo‘layotgan baxrtsiz hodisalarning sabablarini tahlil qilish asosida ishchi-xoduimlarni jarohatlanishlarini oldini olish bo‘yicgh tavsiyalaqr ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar : *baxtsiz hodisalar, o‘qitish, yo‘riqnomalar, shaxsiy himoya vositalari, mehnat intizomi, tashqi omillar. binolarning texnik holati.*

Baxtsiz hodisalar og‘irligiga qarab quyidagicha tasnif qilinadi:
- engil,
- og‘ir
- o‘lim bilan yakunlangan.

Bir vaqtning o‘zida jabrlanganlar soniga ko‘ra baxtsiz hodisalar quyidagicha tasnif qilinadi:
- yakka tartibda;
- guruhiy.

Ishlab chiqarish jarohatlari sabablarining tasnifi.

Texnik:
-mashina va asbob-uskunalarni loyihalashdagi kamchiliklar;
-mashinalar, mexanizmlar, asboblar va jihozlarning nosozliklar;
-binolar, inshootlarning qoniqarsiz holati;
-texnologik jarayonlarning nomukammalligi.

Tashkiliy:
-texnologik jarayonlarning buzilishi;
-yo‘l harakati qoidalarini buzish;
-ishning qoniqarsiz tashkil etilishi;
- shaxsiy himoya vositalaridan foydalanmaslik;
-o‘qitish va yo‘riqnomalar o‘tkazishdagi kamchiliklar;
- ishchi-xodimlardan mutaxassisligi bo‘yicha foydalanmaslik;
- mehnat intizomini buzish

Shaxsiy(beparvolik yoki e'tiborsizlik (tashqi omillar, charchoq, asabiylashish,hayajonlanish tufayli). Noto‘g‘ri harakatlar[1].

Ishlab chiqarishdagi shikastlanishlarning oldini olish va ular asosida xavfsiz mehnat sharoitlarini yaratish bo‘yicha asosiy chora-tadbirlar quyidagilardir:

1.Kasbiy risklar darajalarini baholash. Kichik biznes, ishlab chiqarish jarayonlari va texnologik tizimlarni baholash usullari va mezonlari alohida ko'rib chiqiladi va aniqlangan xavflarni kamaytirish bo‘yicha tavsiyalar beriladi.

2.Mehnat sharoitlarini obyektiv baholash. Mustaqil tashkilotlar uni o‘tkazish uchun taklif qilinadi yoki ishlab chiqarishdagi jarohatlanishlarni korxonaning

Published: 10.11.2023
Cite this article: Maxammadjonovov Kamoliddin Bexzodbek o‘g‘li (2023). Ishlab chiqarish jarohatlarining tasnifi va ishlab chiqarish jarohatlarining oldini olish choralari. Emro Science and Education, 1(1). https://journal.emro.uz/public/maqola/403
© 2023 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

xodimlari o‘zlari tahlil qiladilar. Ushbu tadbir ishlab chiqarishning eng xavfli hududlarini aniqlash, tekshirish hisobotida tavsiya etilgan zarur choralarni ko'rish imkonini beradi.

3.Agar ishlab chiqarish faoliyatini amalga oshiruvchi korxonada xodimlar soni 50 kishidan oshsa, maxsus xizmatni tashkil etish yoki xodimlar tarkibida mehnatni muhofaza qilish bo‘yicha mutaxassis lavozimini joriy etish.

4.Xavfli hududlarda ishlaydigan ishchilarni QMQ va GOST talablariga muvofiq shaxsiy himoya vositalari, maxsus poyabzal va kiyim-kechak bilan ta'minlash.

5.Tibbiy ko‘riklarni belgilangan muddatlarda o‘tkazish.

6.Ish joylarini mehnatni muhofaza qilish va texnologik xavfsizlik talablariga muvofiqligini tekshirish.

7.Huquqiy-meyoriy hujjatlar va ichki tartib-qoidalarga muvofiq yo‘riqnomalar o‘tkazish(kirish, davriy va navbatdan tashqari).

8.Bilimlarini tekshirish va o‘qitilmagan yoki yo‘riqnomadan o‘tmagan yoki bilim darajasi pastligini ko‘rsatgan mutaxassislarni ishdan chetlashtirish.

9. Mehnat muhafazasi xizmati xodimlari va mutaxassislarining takliflarini hisobga olish.

Bular faqat ishlab chiqarishda shikastlanishning oldini olishning asosiy choralari: har bir ish beruvchi ma’lum bir korxonadagi vaziyatdan kelib chiqib, korxonalarda shikastlanishning oldini olish uchun qo'shimcha choralar ko‘rish huquqiga ega.

Meyoriy-huquqiy hujjatlarga muvofiq ruxsat etilgan chegaralarda texnologik jarayonlar va uskunalarni takomillashtirish (blokirovkalar, qo'shimcha xavfsizlik vositalaridan foydalanish), mehnatni tashkil etishni yanada yaxshilash (sifatli o‘qitish, sog‘liq uchun xavfli omillar ta’sirini kamaytirish) va boshqalar qo‘shimcha tadbirlar hisoblanadi[2].

Mehnat muhofazasi holatini nazorat qilishda uch bosqichli boshqaruv tizimini muntazam joriy qilish tavsiya qilinadi:

1-bosqich: har kuni ish joyining bevosita rahbari ish joyining holati va tayyorgarligini nazorat qiladi, kun davomida jihozlardan to‘g‘ri foydalanish, texnologik jarayonlar va hokazolar nazorat qilinadi;

2-bosqich: har oyda kamida bir marta bo‘linma boshlig‘i tegishli mutaxassislarni jalb qilgan holda tekshirish o‘tkazadi. Uning davomida barcha meyoriy hujjatlar, texnologik meyorlar va boshqalarning bajarilishi aniqlanadi. jarohatlarni kamaytirish bo‘yicha amalga oshirilgan ishlar haqida to‘la hisobot, ularni takomillashtirish bo‘yicha samarali qarorlar qabul qilishda muhim rol o‘ynaydi.

3-bosqich: har chorakda kamida bir marta korxonaning rahbarlaridan biri boshchiligidagi barcha ishlab chiqarish bo‘linmalarini tekshirish uchun maxsus komissiya tuziladi. Barcha talablarning bajarilishi(yo‘riqnomalar, jihozlar va binolarning texnik holati, ilgari aniqlangan qoidabuzarliklarni bartaraf etish va hokazolar) tekshiriladi.

Uskunani ishlatishda uning texnologik xaritasiga rioya qilish kerak, bu barcha tekshiruvlarda qayd etiladi. Bu - texnologik jarayonlarning o‘ziga xos xususiyatlarini,

resurslarga bo‘lgan ehtiyojni va uskunalarga xizmat ko‘rsatish bo‘yicha ko‘rsatmalarni tavsiflovchi meyoriy hujjatdir.

***Ilmiy rahbar** : Xodjakuloiv M.N.*
“Mehnat muhofazasi” kafedrasi
dotsenti v.b.

Adabiyotlar

1. https://studfile.net/preview/7126198/page:3/

2.https://ppt.ru/art/ot/travmatizm-i-meri.